

ศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์สู่มาตรฐานสากลของจังหวัดเชียงใหม่

Potentiality Organic Production to Meet the International Standard

in Chiang Mai

รัชณีวรรณ กุมภากาม¹ เกสินี เกตุพยัคฆ์² และพหล สักดิ์ทะทัศน์³

Ratchaneewan Kumphakarm¹ Kesinee Gatphayak² and Phahol Sukkathud³

¹ สาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 50290

² ภาควิชาสัตวศาสตร์และสัตว์น้ำ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200

³ สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ 50290

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่สู่มาตรฐานสากล รูปแบบการทำเกษตรอินทรีย์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรูปแบบการทำเกษตรของกลุ่มเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ และหาแนวทางส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้เกิดความเข้มแข็งยั่งยืน ก้าวสู่มาตรฐานสากลเพื่อเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค โดยทำการสุ่มตัวอย่างเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 410 คน จำแนกเป็นกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์จำนวน 136 คน และกลุ่มเกษตรกรเคมีจำนวน 274 คน จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์มีพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ย 7.17 ไร่ มีประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์มาเป็นเวลาเฉลี่ย 9.25 ปี อย่างไรก็ตามศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรมีมาตรฐานบางข้อที่ไม่เป็นไปตามที่กำหนดในระดับสากล โดยพบว่ามาตรฐานในการจัดการฟาร์มโดยรวม ยังมีมาตรฐานที่ไม่เป็นไปตามระดับสากล ได้แก่ การแบ่งแยกแปลงที่ทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรเคมี และการนำสารเคมีมาใช้ ในขณะที่มาตรฐานในด้านการผลิตพืชอินทรีย์ พบว่า เกษตรกรมีปัญหาในการจัดการแปลงเพาะปลูกที่อยู่ในระยะการปรับเปลี่ยน การปลูกพืชบำรุงดิน การป้องกันการพังทลายของดิน การปนเปื้อนมลพิษของน้ำและอากาศ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรเคมี พบว่าเกษตรกรทั้งสองกลุ่มมีเพศ การประกอบอาชีพอื่นนอกจากการทำเกษตร ระยะเวลาที่ทำการเกษตร รายได้ผลตอบแทนกำไร คະแนนความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์เบื้องต้น และทัศนคติในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ในบางประเด็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : พืชอินทรีย์ มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ ศักยภาพการผลิต

Abstract

The objective of this research focused on the potentiality of organic production produced by the farmers in Chiang Mai. The international standard, pattern of organic production and the factor influence the farmers decision between organic and modern agriculture were studied in ability to find the policy encourage and improve organic product to meet the international standard. The total of 410 farmers were used in this research consisting of 136 organic farmers and 274 chemistry farmers. The results showed the average of land used in the organic system was 7.17 rai and 9.25 rai in chemical system. Almost of farmers in the organic system had 11.05 years experience for producing organic products. However, the products could not meet some of the International standard principles in the farm management part especially the separating of organic and chemistry plant area and chemical used. For the standard of organic plant production part, there were the problems of the transition period, soil enrichment plant, soil erosion protection and contamination in soil and water resources. The factors influencing the organic system and chemical system were sex, job, farmer experience, income, profit, knowledge background and attitude of organic farming. ($p < 0.05$)

Key words: organic plant production, agriculture organic standard, potential production